

Brüsszel, 2018. május 24.
(OR. en)

9236/18

Intézményközi referenciaszám:
2016/0359 (COD)

JAI 488
JUSTCIV 121
EJUSTICE 61
ECOFIN 478
COMPET 359
EMPL 232
SOC 295
CODEC 827

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	8830/18 + ADD1
Biz. dok. sz.:	14875/16
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról - Részleges általános megközelítés

---

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2016. november 23-án kelt levelével továbbította a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatát (a továbbiakban: a fizetésképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat).

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 53. és 114. cikkén alapul, ezért a rendes jogalkotási eljárás vonatkozik rá.

A javaslat fontos részecélt képez mind „a tőkepiaci unióra vonatkozó uniós terv”, mind az „egységes piaci stratégia” keretében. Célja, hogy – a hitelezők jogos érdekeinek védelme mellett – lebontsa a tőke szabad mozgása előtt álló, a tagállamok eltérő szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi kereteiből eredő legjelentősebb akadályokat, továbbá hogy biztosítsa a pénzügyi nehézségekkel küzdő, de életképes vállalkozások számára a hatékony megelőző szerkezetátalakítási és második esélyt biztosító eljárások igénybe vételének a lehetőségét.

A Bizottság indokolása szerint a javaslat arra törekszik, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen a különböző érintett felek – adósok, hitelezők, alkalmazottak és a társadalom egésze – érdekei között, ugyanakkor bizonyos rugalmasságot tegyen lehetővé a tagállamok számára az irányelv nemzeti jogban való végrehajtása során.

A Bizottság bankunióval kapcsolatos munkájával összefüggésben a javaslat célja az is, hogy hozzájáruljon a nem teljesítő hitelek felhalmozódásának a megelőzéséhez.

A bolgár elnökség ezt a javaslatot kiemelt jogalkotási prioritásként kezelte.

Azokra az eredményekre építve, amelyeket a Tanács 2017. júniusi (9316/17) és 2017. decemberi ülésén (15201/17) megtartott irányadó vitákon sikerült elérni, a polgári jogi munkacsoport (fizetésképtelenség) intenzív ütemben folytatta az irányelvjavaslattal kapcsolatos tanácskozásokat.

A bolgár elnökség a tanácskozások során arra koncentrált, hogy sikerüljön jó kompromisszumot kialakítani a III. címre (adósságelengedés és eltiltások), a IV. címre (a szerkezetátalakítási, a fizetésképtelenségi és az adósságelengedési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedések), valamint az V. címre (a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósságelengedési eljárások nyomon követése) vonatkozóan.

A polgári jogi munkacsoport (fizetésképtelenség) megbeszélései nyomán elért jelentős előrelépésre tekintettel az elnökség úgy véli, hogy a javasolt irányelv III., IV. és V. címe cikkeinek, illetve egyes preambulumbekendéseknek a szövegére vonatkozóan létrejöhet a részleges általános megközelítés. Az e címekre vonatkozó kompromisszumos szöveg a hozzájuk tartozó fogalmaknak – vagyis a „vállalkozó” és a „teljes adósságelengedés” fogalmának – a meghatározásait is tartalmazza.

A fennmaradó címekről (I., II. és VI.) és preambulumbekendésekről egy későbbi szakaszban még további szakértői szintű megbeszélésekre fog sor kerülni.

A Coreper 2018. május 23-án általánosságban támogatta az elnökség által kidolgozott kompromisszumot, amelynek fő elemeit e feljegyzés mellékletében ismertetjük, és úgy döntött, hogy benyújtja a Tanácsnak az e feljegyzés 1. kiegészítésében foglalt kompromisszumos csomagot a javaslat III., IV. és V. címére vonatkozó részleges általános megközelítésként történő jóváhagyásra.

Az Európai Parlament a JURI bizottság keretében vizsgálja a javaslatot. E bizottság várhatóan 2018. júliusban szavaz a jelentéstervezetről.

II. KÖVETKEZTETÉS

Figyelembe véve e kényes egyensúly fenntartásának a fontosságát, felkérjük a Tanácsot, hogy

- a) kompromisszumos csomagként hagyja jóvá a javaslat III., IV. és V. címére vonatkozó részleges általános megközelítés e feljegyzés 1. kiegészítésében foglalt tervezetét,
- b) vegye tekintetbe, hogy a fennmaradó I., II. és VI. címről még további szakértői szintű egyeztetésekre fog sor kerülni, és azok szövege a későbbiekben kerül általános megközelítésként történő jóváhagyásra a Tanács elé.

A KOMPROMISSZUMOS CSOMAG FŐBB ELEMEI

A. Adósságelengedés

a) Az adósságelengedés igénybevételének a lehetősége

A tagállamok általánosságban már a tárgyalások kezdetétől egyetértettek azzal az elvvel, hogy azon tisztességes vállalkozók számára, akik fizetéseképtelenné váltak, biztosítani kell egy második esélyt azáltal, hogy egy bizonyos időszak elteltével elengedik adósságukat. Egyes tagállamok azonban úgy vélték, hogy a vállalkozókat ahhoz, hogy jogosulttá váljanak az adósságelengedésre, először fizetéseképtelenné kell nyilvánítani. E tagállamok nem kívánták elfogadni azt a kötelezettséget, hogy már akkor biztosítaniuk kelljen a teljes adósságelengedés lehetőségét az eladósodott vállalkozóknak, amikor azok még nem fizetéseképtelenek.

Ennek megfelelően a kompromisszumos csomag csak azt írja elő a tagállamoknak, hogy határozzanak meg legalább egy olyan eljárást, amely a fizetéseképtelen vállalkozók számára való teljes adósságelengedéshez vezet, de lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy a fizetéseképtelenség fogalmát saját nemzeti jogukkal összhangban értelmezzék. A nemzeti szintű értelmezés pedig kiterjedhet az eladósodottság elvére is. Másrésztől, a tagállamok megkövetelhetik majd annak a tevékenységnek a beszüntetését, amelyhez az adósságok kapcsolódnak.

b) Adósságelengedési időszak

A tagállamok véleménye eltért azzal kapcsolatban, hogy milyen hosszú idő elteltével kellene teljes mértékben elengedni egy adósságot és hogy ez az időszak mikor kezdődjön. Nagy számú tagállam egyetértett a Bizottság által javasolt legfeljebb hároméves időtartammal, mások szerint viszont ez az idő túlságosan rövid.

Az ellentétes álláspontok közötti kompromisszum elérése érdekében a kompromisszumos szöveg fő szabályként maximum hároméves elengedési időszakot jelöl meg. Számos lehetőséget biztosít azonban a tagállamoknak arra, hogy nemzeti jogukban olyan helyzeteket határozzanak meg, amikor az adósságelengedési eljárás igénybevételének lehetősége korlátozott, az időszak meghosszabbítható vagy az adósságelengedés visszavonható. A tagállamok a nemzeti jogszabályaikban bizonyos típusú adósságokat ki is zárhatnak.

c) Az adósságelengedési időszak kezdete

Az adósságelengedési időszak kezdete lényeges kérdésnek bizonyult a megbeszélések folyamán, ugyanis a tagállamokban számos különböző fizetésképtelenségi és szerkezetátalakítási eljárás létezik. A Bizottság azt javasolta, hogy különböztessék meg a vállalkozás felszámolásához vezető eljárásokat, illetve a visszafizetési tervet is magukban foglaló eljárásokat, több tagállam azonban jelezte, hogy eljárásaik mind a felszámolást, mind a visszafizetési tervet tartalmazzák.

A kompromisszumos szöveg egyenlő feltételeket kíván teremteni minden eljárástípus tekintetében: opciókat kínál azon tagállamok számára, amelyek eljárásai visszafizetési tervet, az eszközök értékesítését vagy ezek kombinációját tartalmazzák, és lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy a rendelkezések végrehajtásakor szabadon válasszanak ezen alternatívák között.

B. A szerkezetátalakítási, a fizetéseképtelenségi és az adósságelengedési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedések

a) Igazságügyi és közigazgatási hatóságok

A tagállamok már a tárgyalások megkezdésekor jelezték, hogy az irányelvnek tiszteletben kell tartania a tagállamok eljárási autonómiájának elvét. Az igazságszolgáltatás szervezete az eljárási autonómia fontos részét képezi. Másrészt viszont a gazdaság szempontjából egyértelműen szükség van arra, hogy a fizetéseképtelenségi eljárásokat a szükséges szakértelemmel rendelkező, megfelelően képzett bírók eredményesen bonyolítsák le.

Mivel a tagállami igazságszolgáltatás szervezete politikailag érzékeny téma, a kompromisszumos szöveg csak egy elvi megközelítést tartalmaz és annyit ír elő, hogy az igazságszolgáltatási és közigazgatási hatóságoknak a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósságelengedési eljárásokkal foglalkozó tagjai megfelelően képzettek legyenek és rendelkezzenek a szükséges szakértelemmel. Megköveteli továbbá az eljárás eredményes lebonyolítását. A rendelkezések végrehajtási módja tekintetében azonban széles értelmezési lehetőséget biztosít a tagállamoknak.

b) A szerkezetátalakítással, fizetéseképtelenséggel és adósságelengedéssel foglalkozó szakértők

A tagállamok a tárgyalások során majdnem egyhangúlag jelezték, hogy a szerkezetátalakítással, fizetéseképtelenséggel és adósságelengedéssel foglalkozó szakértők kinevezésére, kiválasztására, felügyeletére és javadalmazására vonatkozó feltételek túlságosan leíró jellegűek a bizottsági javaslatban. Az igazságszolgáltatási és közigazgatási hatóságok hatékonyságára vonatkozó rendelkezésekhez hasonlóan a tagállamok itt is inkább elvi megközelítést kértek.

A kompromisszumos szövegben tehát egyszerűsítették ezeket a rendelkezéseket és olyan általános elveket vezettek be, amelyeket a tagállamok jogrendszerében tiszteletben kell tartani a szakértők kinevezése, kiválasztása, felügyelete és javadalmazása tekintetében. A rendelkezések előírásokat tartalmaznak egyrészt a szakértők képzésére és szakértelmére vonatkozóan, másrészt a tekintetben, hogy egy szakértő milyen kritériumok alapján rendelhető ki egy adott esethez. A szöveg értelmében a tagállamok kötelesek felügyelni a szakértőiket és hatékony intézkedéseket bevezetni a feladatukat nem megfelelően ellátó szakértők elszámoltathatóságára vonatkozóan. A tagállamok azonban széles értelmezési lehetőséggel rendelkeznek a rendelkezések végrehajtási módja tekintetében.

c) Elektronikus kommunikációs eszközök alkalmazása

A tagállamok ugyan általában egyetértettek azzal az elvvel, hogy a valamely eljárásban érintett felek számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos teendőket digitálisan intézzenek, jónéhányan arra figyelmeztettek, hogy egy jól működő elektronikus rendszer bevezetése időigényes feladat, amely nagymértékben megterhelné a tagállami költségvetést. Egyes tagállamokban folyik az eljárások digitalizálása, számos tagállam azonban egyrészt hosszabb átültetési időt kért e rendelkezéssel kapcsolatban, másrészt pedig azt, hogy kizárólag az eljárás azon lépéseire vonatkozzon, amelyek észszerű időn belül végrehajthatók és amelyek kifejezetten a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósságelengedési eljárásokhoz kapcsolódnak.

Bár a kompromisszumos szöveg még mindig előírja a tagállamok számára, hogy tegyék lehetővé egyes eljárási lépések digitális úton történő lebonyolítását, a rendelkezés csak azokra az intézkedésekre vonatkozik, amelyek észszerű időn belül végrehajthatók. E rendelkezésnek az átültetési idejét is meghosszabbították háromról öt évre, kivéve a kifogások és fellebbezések benyújtása esetében, amikor is hét év lesz.

C. A szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósságelengedési eljárások nyomon követése

Bár a tagállamok egyetértettek azzal az elvvel, hogy a megbízható és összehasonlítható adatok nagy segítséget jelentenek a tagállami fizetésképtelenségi és szerkezetátalakítási eljárások nyomon követéséhez és az intézkedéseket igénylő területek megjelöléséhez, a legtöbben kijelentették, hogy a bizottsági javaslatban kért adatok túlságosan leíró jellegűek, igen nehéz volna összeállítani őket és nem lennének összehasonlíthatók sem. A tagállamok ezért arról állapodtak meg, hogy a rendelkezést néhány alapvető fontosságú adatra kell korlátozni, amelyeket a Bizottság extrapolálhat a további információ kinyerése érdekében.

A kompromisszumos szövegben tehát egyszerűsödött a rendelkezés, és a tagállamoknak csak olyan mennyiségű adatot kell szolgáltatniuk, amennyit lehetségesnek tartanak.